

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

**Методичні рекомендації
до виконання і захисту курсових робіт
з образотворчого та декоративного
мистецтва**

*Для здобувачів спеціальності
023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація*

Дрогобич
2025

*Рекомендовано вченою радою Дрогобицького державного
педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 4 від 30.04. 2025 р.)*

Рецензенти:

Мількович Галина Іванівна, завідувач відділення образотворчого мистецтва, голова циклової комісії образотворчого мистецтва, викладач-методист образотворчих дисциплін КЗЛОР «Самбірський фаховий педагогічний коледж імені Івана Филипчика» ;

Жигайло Оксана Омелянівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Відповідальна за випуск –

Бермес Ірина Лаврентіївна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

**Методичні рекомендації до виконання і захисту
С 13 курсових робіт з образотворчого та декоративного
мистецтва** для здобувачів спеціальності 023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація / укладачі Галина Савчин, Михайло Сидор, Жанна Ясеницька. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025. 34 с.

Методичні рекомендації укладено відповідно до навчального плану підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, затвердженого ректором Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

У рекомендаціях висвітлено основні вимоги щодо підготовки, виконання, оформлення і захисту курсової роботи зазначеного профілю відповідно до сучасних тенденцій освітнього процесу у закладі вищої освіти.

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1. Вимоги та рекомендації до виконання курсової роботи	5
1.1. Загальні положення.....	5
1.2. Етапи виконання роботи.....	7
1.3. Опис та вимоги до основних частин змісту курсової роботи.....	11
Розділ 2. Процес захисту курсової роботи	19
2.1. Підготовка до захисту.....	19
2.2. Захист курсової роботи.....	19
2.3. Оцінювання роботи.....	19
Список рекомендованих джерел	24
Додатки	27

ПЕРЕДМОВА

Курсова робота з образотворчого та декоративного мистецтва — це навчально-наукове дослідження, яке студент виконує самостійно з метою систематизації набутих теоретичних знань з вивченої навчальної дисципліни, перевірки їх якості.

Під час виконання курсової роботи студент оволодіває навичками проведення наукових досліджень, вчиться критично опрацьовувати наукові джерела; вивчає і узагальнює досвід роботи з певної проблеми; удосконалює власну мистецьку практику.

Курсова робота є показником рівня засвоєння студентом знань, його мовної грамотності, професійної компетенції, творчого потенціалу та загальної культури.

Її виконання передбачає аналіз актуальних питань сучасної теорії та практики мистецтва, зокрема у сфері викладання образотворчого і декоративного мистецтва, різноманітних його форм. Курсова робота сприяє систематизації, закріпленню й розширенню теоретичних знань, а також аргументації результатів власного дослідницького чи практичного аналізу.

Під час написання курсової роботи студент повинен продемонструвати вміння самостійно проводити науково-пошукову діяльність, аналізувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали, формулювати обґрунтовані висновки і пропонувати рекомендації щодо обраної теми.

Мета укладених методичних рекомендацій — сприяти здобувачам у підготовці курсової роботи з образотворчого та декоративного мистецтва, стимулювати їх до продуктивної наукової і творчої діяльності, а також ознайомити з основними етапами захисту курсової роботи відповідного напрямку та критеріями оцінювання отриманих результатів..

Матеріали базуються на вимогах актуальних нормативних документів (державних стандартів), які регламентують оформлення наукових робіт подібного типу. Також було враховано рекомендації, наведені в різноманітних навчально-методичних і довідкових джерелах.

Розділ 1

ВИМОГИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Загальні положення

Курсова робота є письмовим самостійним навчально-дослідницьким дослідженням, що висвітлює теоретичні і практичні аспекти досліджуваної проблеми. Це один із етапів оволодіння студентом методикою проведення науково-дослідницької діяльності під керівництвом викладача.

Виконання курсової роботи вимагає від студента вивчення джерельної бази з теми дослідження, оволодіння навичками аналізу наукові досягнення досліджуваних галузі гуманітарної науки, включи мистецтвознавчий аспект; реалізація теоретичної проблеми в практичній мистецькій діяльності, критичний аналіз отриманих результатів дослідження; розвиток вмінь узагальнювати та робити висновки з власного дослідження.

Під час написання курсової роботи студент оволодіває навичками дослідницької діяльності, удосконалює навички роботи з науковими джерелами з досліджуваної проблематики, оволодіває уміннями здійснювати аналіз провідних ідей дослідників з означеної проблеми, методи роботи провідних митців та фахівців мистецької освіти, збирати і систематизувати релевантну інформацію, що сприяє досягненню визначеної мети й ефективному розв'язанню поставлених завдань.

Мета курсова робота полягає у підготовці студентів до самостійного виконання науково-дослідницької роботи.

Основними завданнями курсової роботи є:

- удосконалення студентом теоретичних знань з вивченої навчальної дисципліни;
- закріплення практичних образотворчих умінь і навичок;
- формування вмінь критично аналізувати та систематизувати наявний в науці науково-практичний матеріал з досліджуваної проблеми;

- розвиток наукового мислення та креативного розв'язання проблеми;
- самоосвіта й саморозвиток студента;
- удосконалення художньо-творчих здібностей студентів;

Курсова робота виконується під керівництвом наукового наставника, основною метою якого є розвиток у студента наукового мислення, актуалізація отриманих знань, формування самостійності, оригінальності, логічного підходу, аргументованості висновків та творчих здібностей.

Практична частина роботи (художній твір) може бути створена в одному з напрямів образотворчого або декоративно-прикладного мистецтва, зокрема в живописі, графіці, рельєфній чи об'ємній скульптурі, кераміці, гобелені, художній вишивці, а також у розписі на дереві, склі, тканині тощо. Для виконання творчої роботи допускається використання змішаних технік, авторських прийомів, колажу та інших методів.

Рекомендовані розміри для творів, що створюються на площині, становлять приблизно 40 × 60 см, а для об'ємних робіт – до 40 × 40 × 60 см.

Науковий керівник контролює виконання завдань, стежить за ефективністю застосування наукових методів, а також надає студенту необхідні консультації та рекомендації.

Готова курсова робота подається на кафедру вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва у визначений термін для перевірки й рецензування науковим керівником. Під час перевірки керівник звертає увагу на зміст роботи, правильність оформлення, упорядкування списку використаних джерел і додатків. У випадках, коли виявлено суттєві помилки чи недоліки як у тексті, так і в творчій практичній частині, робота повертається для доопрацювання.

Готова курсова робота, виконана відповідно до затвердженої теми, погодженого ескізу та визначених вимог щодо технічного й технологічного втілення задуму в матеріалі, подається на захист у впорядкованому й естетично оформленому вигляді.

Курсова робота, яка не відповідає встановленим вимогам, до захисту не допускається.

Завершені курсові роботи не повертаються студентам.

1.2 Етапи підготовки курсової роботи

Студент виконує курсову роботу з образотворчого та декоративного мистецтва під керівництвом наставника, призначеного кафедрою. Він надає рекомендації, проводить консультації, допомагає розібратися в технічних аспектах роботи, визначити етапи її реалізації, аналізує виконане, сприяє виправленню можливих помилок.

Практична частина курсової роботи (живописний, графічний, скульптурний твір або декоративно-прикладний виріб тощо) повинна демонструвати високий рівень освітньої та професійної підготовки автора. Вона має засвідчувати розуміння композиційних принципів у мистецтві, вміння ефективно застосовувати їх у створенні художнього твору, майстерне володіння виражальними засобами (образотворчими та декоративно-прикладними), а також технічну й технологічну досконалість і здатність самостійно розв'язувати творчі завдання.

Ескізна (проектна) частина виконання курсової роботи є підготовчим етапом втілення авторського творчого задуму в мистецькому творі. Вона охоплює пошук композиційних засобів, визначення із колористичним вирішенням, підбір пластичних та інших художньо-образних рішень для обраної теми, визначення технологічних аспектів роботи, їхня відповідність специфіці техніки чи групи технік, які будуть застосовані для втілення задуму у матеріалі.

Попередній ескіз майбутнього твору виконується на аркуші формату А4. У процесі розробки необхідно визначити загальний вигляд композиції, що втілюється у матеріалі, тобто фінальний графічний, живописний або об'ємно-пластичний варіант твору відповідно до заданої теми. Також треба підготувати основні проекції

(креслення) майбутнього виробу із зазначенням його ключових розмірів. Готовий ескіз або його фото має міститися у додатках.

Процес виконання курсової роботи включає:

- вибір і затвердження теми курсової роботи;
- визначення мети та завдань; складання плану роботи; визначення основних етапів втілення задуму; визначення термінів виконання;
- опрацювання наукових джерел інформації, аналіз мистецьких творів, дотичних матеріалів тощо;
- дослідження технічних аспектів і технологічних методів створення мистецьких творів, що використовуватимуться для реалізації теми курсової роботи, а також початок підготовки пояснювальної записки;
- виконання ескізів майбутнього твору;
- затвердження композиційного вирішення майбутнього твору;
- практичне виконання творчої композиції в матеріалі;
- оформлення завершеної курсової роботи згідно з вимогами та її поданням керівникові.

Етапи виконання художнього твору (практичної частини курсової роботи):

1. Визначення загальної концепції (ідеї, мотиву, сюжету) майбутнього художнього твору відповідно до обраної теми роботи, де основою є інтереси й уподобання до конкретного виду образотворчого (декоративно-прикладного) мистецтва, художнього стилю, особливостей образотворення, технік і технологій створення зображень, манери письма, трактування форм, об'ємів, пластики тощо.

2. Пошук і збір основного матеріалу включає: *спостереження навколишнього середовища (об'єктів, предметів, явищ дійсності); перегляд ілюстративного матеріалу за тематикою досліджуваної проблеми (мистецькі альбоми; мистецтвознавча, науково-методична література тощо; виконання етюдів та замальовок об'єктів, які можуть бути компонентами майбутнього мистецького твору), стилізація природних аналогів тощо.*

3. Пошук композиційної побудови майбутнього твору (*виконання ескізів творчої композиції; пошук композиційної структури; визначення формату та параметрів твору, його колористичного, тонального, фактурного укладу і т. ін.*).

4. Остаточне визначення художньо-образної структури майбутнього твору (*визначення сюжетно-композиційного змісту, робота над обраним варіантом ескізу твору, деталізація*).

5. Виконання твору:

а) відтворення тонального та колірної вирішення твору;

б) деталізація зображуваного;

в) узагальнення.

6. Завершення роботи (*доведення твору до цілісного сприйняття*).

7. Оформлення виконаного твору (*монтування картини в раму та паспарту, підготовка подіуму для скульптури, створення відповідного експозиційного простору для декоративно-прикладного мистецтва тощо*).

Вибір теми курсової роботи

Вибір напряму та теми курсового дослідження здійснюється студентом на основі переліку тем, які затверджені кафедрою вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва. Студент може виконати курсову роботу на власну тему, яку необхідно попередньо погодити з керівником а також із завідувачем кафедри.

У випадку самовільно зміни теми курсової роботи студент до захисту не допускається до захисту.

Опрацювання наукової літератури з теми дослідження.

На цьому етапі науково-дослідницької роботи студентові необхідно проаналізувати основні наукові підходи до розв'язання проблеми, яка досліджується у курсовій роботі. Це – вивчення, опрацювання, аналіз наукових джерел.

Важливим є ознайомлення з висновками та узагальненнями дослідників з визначеної проблематики, аналіз, систематизація та осмислення отриманого матеріалу для об'єктивної верифікованої оцінки сучасному стану проблеми.

Знайомство з інформаційними джерелами для виконання курсової роботи варто почати з ґрунтовних праць (монографій, підручників), а потім опрацювати наукову періодику та навчально-методичні посібники.

На першому етапі аналізуються сучасні дослідження з тематики (за останні десять років), а потім звертається увага на більш ранні джерела. Під час опрацювання матеріалів важливо фіксувати повний бібліографічний опис джерел для подальшого коректного оформлення посилань у тексті роботи.

Особливий акцент варто зробити на правила оформлення списку використаних джерел (див. додатки Г і Д).

Частими помилками студентів при аналізі літератури є:

- поверховий реферативний підхід до аналізу джерела;
- відсутність чіткої логіки в побудові аналізу;
- плагіат.

Глибокий аналіз джерел допоможе студентові точно визначити ступінь розробленості теми, окреслити проблему та сформулювати завдання для курсової роботи.

Планування змісту і ходу виконання дослідження

На цьому етапі відбувається систематизація інформації, визначення ключових понять дослідження, постановка цілей і завдань курсової роботи, а також розробка її плану.

Курсова робота повинна мати чітку та детальну структуру, що включає вступ, 2–3 розділи з кількома підрозділами, висновки, список використаних джерел і додатки [13]. План роботи обов'язково погоджується з науковим керівником.

Якісне планування, продумана структура та конкретно визначені завдання дозволяють не тільки деталізувати досліджувану тему, але й окреслити очікуваний результат і логіку його досягнення.

Виконання курсової роботи

Методи дослідження обираються залежно від поставлених завдань і мети роботи. Вони є інструментами для отримання нових знань або аналізу фактів, необхідних для розв'язання проблеми.

Методи дослідження традиційно поділяють на дві групи:

- 1. **Теоретичні** – аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування, порівняння, класифікація, а також вивчення наукової літератури.*
- 2. **Емпіричні** – спостереження, аналіз практичного досвіду, інтерв'ю, тестування, анкетування, експертна оцінка тощо.*

Оформлення тексту роботи

На завершальному етапі виконання курсової особливу увагу варто приділити висновкам. Вони мають бути стислими, чіткими й відповідати завданням, визначеним у роботі.

Додаткові матеріали, такі як ілюстрації, діаграми, таблиці, конспекти чи інші документи, що сприяють розкриттю змісту, розміщуються в додатках.

Готова курсова робота передається на перевірку науковому керівнику.

1.3 Опис та вимоги до основних частин змісту курсової роботи

Курсова робота повинна мати такі структурні частини:

1. Титульна сторінка (1 стор.).
2. Зміст (1 стор.).
3. Вступ (2 – 3 стор.).
4. Основну частину (розділи та підрозділи) (близько 20 стор.).
5. Висновки (2 – 3 стор.).
6. Список використаних джерел.
7. Додатки [13].

1. **Титульна сторінка** курсової роботи оформлюється згідно із затвердженим зразком (див. додаток А). Вона є першою сторінкою дослідження та не нумерується.

2. **Зміст курсової роботи** розташовується на наступній сторінці курсової роботи, яка також не нумерується.

Зміст курсової роботи має включати назви та номери всіх розділів, підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Його структура повинна логічно та послідовно відображати основну тему дослідження. Особливе значення має правильне представлення розділів, які є ключовими складовими тексту.

Розділи та підрозділи обов'язково забезпечуються заголовками, які відображають їхній зміст. Для нумерації розділів використовуються арабські цифри (наприклад, Розділ 1, Розділ 2). Аналогічно нумеруються підрозділи. Номер підрозділу містить номер розділу та номер підрозділу, що розділені крапкою (1.1, 1.2 тощо).

Зразок структури змісту курсової роботи подано у додатках (додаток Б).

3. **Вступ** – відображає основні елементи курсової роботи:

- *актуальність теми* ;
- *мету*;
- *завдання*;
- *об'єкт* ;
- *предмет* ;
- *методи* ;
- *структуру (короткий опис розділів)*;
- *практичну значимість виконаної роботи*.

Актуальності теми курсової роботи має полягати у розв'язанні конкретної проблеми в галузі образотворчого мистецтва.

Обґрунтування актуальності повинно включати аналіз її соціального, наукового і мистецтвознавчого значення. Студенту надається можливість творчо підійти до розв'язання проблеми, проте важливо дотримуватися чіткої послідовності у викладенні аргументів, що підтверджують значущість обраної теми. Необхідно зазначити, які проблеми, умови, передумови чи ситуації зумовлюють необхідність дослідження обраної теми, навести посилання на офіційні документи, наукові джерела тощо.

Важливо також проаналізувати ступінь вивчення досліджуваної проблематики у мистецтвознавчій, психологічній, філософській та інших сферах, базуючись на науковій літературі та інших матеріалах. Варто висвітлити розвиток наукових поглядів щодо цієї проблеми, зокрема, як вона трактувалася у минулому, які аспекти вже з'ясовані, а які залишаються актуальними сьогодні.

Особливу увагу треба приділити узгодженню теми дослідження з його метою, завданнями, об'єктом, предметом, методами та структурою. Завдання роботи мають відповідати її меті, а мета – логічно пов'язуватися з об'єктом і предметом дослідження.

Мета курсової роботи має відображати очікуваний результат проведеного дослідження. У формулюванні мети рекомендується використовувати такі слова : «визначити», «дослідити», «виявити», «встановити», «розробити», «обґрунтувати», «довести», «перевірити» тощо [13].

Курсове дослідження передбачає виконання конкретних завдань, які послідовно розкривають і уточнюють загальний контекст визначеної мети. Завдання визначаються студентом на основі теоретичного дослідження обраної проблеми, а також оцінювання її стану та можливостей вирішення у сфері мистецької практики.

Завдання курсової роботи мають висвітлювати основні етапи та способи досягнення поставленої мети дослідження. При їх формулюванні рекомендується використовувати дієслова, такі як «дослідити», «описати», «визначити», «встановити», «з'ясувати», «порівняти» тощо [13].

Об'єкт і предмет дослідження мають бути чітко відображені в темі курсової роботи. Варто зазначити, що предмет дослідження є складовою об'єкта. Об'єкт визначає реальний процес або явище, яке містить досліджувану проблему. Натомість предмет уточнює межі об'єкта, які підлягають аналізу.

Методи дослідження – це перелік методів, що використані у дослідженні. Як попередньо зазначалося, вони поділяться на теоретичні й емпіричні.

Структура роботи – це стисла характеристика основних елементів курсової роботи (вступу, розділів, підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків).

4. Основна частина курсової роботи містить висвітлення досягнутих результатів дослідження.

Курсова робота з образотворчого та декоративного мистецтва повинна складатися з *теоретичної та практичної частини*.

Теоретичний розділ (перший розділ) обов'язково має містити огляд літератури, аналіз основних наукових досліджень з досліджуваної проблеми, визначення невирішених питань, шляхів їх розв'язання.

Практичні розділи мають чітко та повно відображати результати проведеного дослідження, акцентуючи увагу на інноваційних напрацюваннях та їх практичному застосуванні.

Розділи можна поділяти на підрозділи, пункти та підпункти (див. додаток В). Кожний структурний елемент курсової роботи повинен містити закінчену інформацію та завершуватися підсумками, що розкривають суть отриманих результатів. Уся повна інформація або її подробиці можна розмістити у додатках.

При написанні курсової роботи необхідно посилатися на дослідників та використані джерела.

5. Висновки курсової роботи повинні відображати результати проведеного дослідження і містити рекомендації з практичної реалізації отриманих результатів. Вони мають бути чіткими, розкривати мету і завдання курсової роботи, які сформульовані у вступі. Рекомендується, щоб обсяг висновків становив 2–3 сторінки.

6. Список використаних джерел є переліком усіх наукових, мистецтвознавчих та навчально-методичних матеріалів, які використані у курсовій роботі (документи, монографії, книги, статті тощо).

Загальна кількість джерел – щонайменше 25 позицій.

Використані джерела мають розміщуватися в алфавітному порядку.

7. **Додатки** повинні містити матеріали, які розкривають зміст дослідження курсової роботи (ескіз творчої роботи, фотографії основних етапів роботи над художньо-практичною частиною курсової роботи, допоміжний матеріал тощо).

На першому аркуші додатків друкується великими літерами слово «ДОДАТКИ». Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки та містити заголовок великими літерами, який розташовується посередині сторінки. Над заголовком з вирівнюванням справа друкується «Додаток ____» і велика літера, що позначає додаток (наприклад, Додаток А, Додаток Б тощо) [13].

У тексті курсової роботи повинне міститися посилання на конкретний додаток (наприклад: «...результати дослідження вміщені в додатку В»).

Мовне оформлення і стиль викладу змісту курсової роботи

Курсова робота виконується тільки українською мовою.

Текст курсової роботи виконується в науковому стилі. Він має бути коротким, зрозумілим, без використання складних граматичних конструкцій.

Особовий займенник «Я» не вживається – у наукових роботах, прийнято використовувати займенник «ми».

У роботі треба вживати загально прийняту термінологію, уникати власних термінів, двозначних виразів.

При використанні цитованих матеріалів необхідно дотримуватися таких вимог:

а) текст цитати повинен починатися і закінчуватися лапками;
б) цитування не повинно містити жодного спотворення;
в) цитати повинні мати посилання на джерела у квадратних дужках. Наприклад, «...у дослідженнях цієї проблематики науковці виявили, що... [9, с. 65; 16, с. 27]; якщо посилання на джерело стоїть наприкінці речення, то крапка ставиться після дужки, наприклад: «Творчість є важливим складником ...» [4, с. 53]. ;

г) при непрямому цитуванні (передача ідей інших авторів власними словами) лапки не використовуються;

д) коли використовуються матеріали з джерел, що розміщені на кількох сторінках, у посиланнях зазначають номери першої та останньої сторінок конкретного діапазону, на який посилаються. Наприклад, «...за результатами проведеного наукового дослідження, ...виконання художнього твору характеризується ...» [3, с. 17–20], ([12, с. 11–12, 32–45]);

е) при цитуванні можна виділяти деякі слова, терміни чи твердження, але після тексту треба поставити крапку, потім дефіс та вказати ініціали автора курсової роботи. Текст застереження подається в круглих дужках. Наприклад, автором курсової роботи є О. Стеценко: (курсив наш. – О. С.), (підкреслено нами. – О. С.), (розбивка наша. – О. С.).

У тексті курсової роботи (у вступі та основній частині) посилання на джерела в повному форматі оформлюють відповідно до списку використаних джерел. Наприклад, ...проблема частково висвітлена у дослідженні [2] (у працях [1; 2; 9], або ж у дослідженнях [1–9]).

Під час висвітлення стану дослідженості обраної проблеми або аналізу джерел, використаних у роботі, перелік джерел подається із зазначенням авторів за алфавітним порядком їхніх прізвищ (наприклад, наукові праці А. Кириченка [8], М. Селівачова [14], І. Туманова [18], М. Яремківа [19]) або за хронологією їх публікації із зазначенням року видання (наприклад, дослідження О. Христенка (2003) [29], М. Селівачова (2005) [14]).

Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Текст курсової роботи розміщується на одній стороні стандартного аркуша формату А4 (210х297).

Тип шрифту – *Times New Roman Cyr*. Шрифт основного тексту – звичайний, розмір 14; абзац – 1,25; інтервал – 1,5.

Текст має бути вирівняний по ширині та без розривів слів.

Кожна сторінка повинна мати поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє, нижнє – 20 мм.

Загальний обсяг курсової роботи – 23–26 сторінок.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами з вирівнюванням по центру аркуша [13]. Крапка наприкінці заголовка не ставиться. Приклад оформлення заголовків подано у додатку В.

Заголовок з кількох речень розділяються крапкою.

Заголовки підрозділів друкують з абзацного відступу з першої великої літери, використовуючи малий регістр.

У кінці назви підрозділу ставиться крапка.

Відстань між пунктами повинна дорівнювати 4 інтервали.

Усі структурні частини курсової роботи («Вступ», «Розділи», «Висновки», «Список використаних джерел», «Додатки») мають починатися з нової сторінки.

До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, список використаних джерел [13].

Всі сторінки курсової роботи підлягають наскрізній нумерації, яка починається з титульного листа, проте на ньому вона не ставиться. Номери сторінок проставляються у правому верхньому кутку без крапки.

Списки, які використовувані в роботі, виконуються в одному стилі (наприклад, з нумерацією «1), 2) ...» або з маркуванням «—»).

Важливий текст дозволяється виділяти, але в одному стилі (*курсивом*, **напівжирним** або підкреслено).

Лапки в роботі повинні бути одного стилю: “” або «», або "" , або „”. Це стосується і апострофів: ’ або ‘ або ’ .

Прізвища та ініціали дослідників необхідно зазначати в одному стилі: Кириченко М. А., Станкевич М. Є. або М. А. Кириченко, М. Є. Станкевич, або М. Кириченко, М. Станкевич. Прізвище та ініціали повинні залишатись в одному рядку, між ними необхідно використовувати нерозривний пробіл.

Не можна розташувати лише заголовок підрозділу внизу сторінки без щонайменше двох рядків тексту. У такому випадку

назву підрозділу разом із тестом треба перенести на наступну сторінку.

Не допускається абзац внизу сторінки, що містить тільки один рядок. Його треба перенести абзац на наступну сторінку. Аналогічно не переноситься лише один рядок з абзацу на наступну сторінку.

Вимоги до оформлення ілюстративного матеріалу

Ілюстративні матеріали (фотографії, малюнки, схеми, креслення, карти тощо) і таблиці повинні містити назву, яку розташовують безпосередньо під ілюстрацією. Також тут можна за потреби розмістити пояснення. Ілюстративний матеріал подається безпосередньо після тексту.

Ілюстрації позначають як «Іл.» та нумерують по порядку в межах розділу, за винятком тих, що розміщених у додатках. Номер ілюстрації формується з номера розділу та її порядкового номера, розділених крапкою. Наприклад: Іл. 1.2 (друга ілюстрація першого розділу).

Таблиці нумерують послідовно в межах кожного розділу. У верхньому правому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням номера, що складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, розділених крапкою. Наприклад: Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу) [13].

<i>Таблиця 1.2</i>			
Назва таблиці			

Якщо таблиця виходить за формат аркуша, то її ділять на частини, над якими пишуть «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2» [13].

У курсовій роботі можна вміщувати схеми – зображення, виконані за допомогою умовних позначень.

Розділ 2

ПРОЦЕС ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Підготовка до захисту

Захист курсової роботи відбувається у визначений час.

Не пізніше, ніж за 2 тижні до захисту, завершена та правильно оформлена відповідно до чинних умов курсова робота подається науковому керівникові, який її рецензує відповідно до критеріїв оцінювання.

Курсові роботи без суттєвих зауважень допускаються до захисту. Роботи, які містять помилки, повертаються студентові на доопрацювання.

2.2. Захист курсової роботи

Захист наукової роботи проводиться у присутності предметної комісії, до складу якої входять провідні викладачі кафедри, а також студентів.

Порядок захисту курсової роботи:

– висвітлення основних результатів курсової роботи (тривалістю 7–10 хв.), яке охоплює:

- а) тему дослідження та обґрунтування її актуальності;*
- б) мету та завдання курсової роботи;*
- в) методологію дослідження;*
- г) основні результати курсової роботи;*
- д) висновки і пропозиції;*

– відповідь студента на запитання членів комісії;

– рецензія наукового керівника;

Отримані бали офіційно оголошуються та виставляються керівником курсової роботи у відомість та залікову книжку студента.

2.3. Оцінювання роботи

При оцінюванні курсової роботи враховуються *зміст та захист*.

Вимоги щодо змісту роботи:

– актуальність теми дослідження;

- аналіз використаних джерел;
- відповідність змісту курсової роботи темі, меті та завданням;
- обґрунтованість висновків;
- ступінь самостійності та креативності;
- оформлення роботи;

захист роботи:

- орієнтація у досліджуваній темі;
- відстоювання власної думки;
- аргументованість відповідей на поставлені питання.

Розподіл балів здійснюється відповідно до структури, зазначеної в зразку рецензії на курсову роботу (див. додаток Е).

При оцінюванні курсової роботи враховуються рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента, успішність виконання завдань, визначених у роботі, а також висновки керівника щодо суті виконаного, застосованих методів, технологій та повноти досягнення поставленої мети. Це стосується як змісту практичної частини роботи (художнього твору), так і теоретичного розділу, де розкривається тема.

Процес оцінювання також передбачає аналіз ступеня творчих пошуків студента, його особистого художнього підходу до виконання завдань, аргументованості власної позиції, послідовності та наукової подачі матеріалу. Особливу увагу приділяють творчому, новаторському та оригінальному характеру виконаної роботи, що відображається у персонажах, образах, сюжетах, композиційній структурі, а також у стилістиці, манері письма, передачі форм і об'ємів, пластичному трактуванні й інших аспектах авторського виконання.

Захист курсової роботи оцінюється за стобальною шкалою з наступним переведенням оцінки у національну шкалу та шкалу ЄКТС (ECTS; див. додаток В).

Критерії оцінювання курсової роботи з образотворчого та декоративного мистецтва

Оцінка «**відмінно**» (90 – 100 балів) ставиться, якщо студент виконав кваліфікаційну роботу з важливим теоретичним і

практичним значенням; глибоко й всебічно розкрив зміст досліджуваної проблеми; критично та творчо опрацював наукову й мистецтвознавчу літературу за темою; впевнено застосував методи наукових досліджень, мистецтвознавчого й художнього аналізу; вміє порівнювати різні точки зору, обґрунтовувати власну позицію; володіє спеціальною термінологією; правильно ілюструє свої висновки прикладами, результатами аналізу й спостережень; викладає матеріал послідовно, логічно й системно, без фактичних помилок; демонструє високу культуру писемного мовлення, широкий словниковий запас та знання термінів.

У практичній частині (художньому творі) робота вирізняється оригінальністю задуму й унікальним творчим підходом до композиційного вирішення. Реалізація задуму в матеріалі свідчить про майстерне володіння засобами художньої виразності, техніками та технологіями виконання, а також якісним оформленням роботи.

У текстовій частині (пояснювальній записці) усі матеріали відповідають темі роботи та композиційному сюжету створеного твору; авторська ідея розкрита повністю, а композиційне рішення інтерпретоване професійно; аргументовано пояснено вибір засобів художньої виразності й технологій виконання; дотримано норм наукової грамотності, правил оформлення та мовної культури; повністю використано джерельну базу; висновки чітко обґрунтовані; ілюстративний матеріал логічно пов'язаний із текстом і систематизований; робота оформлена якісно й ефективно.

Оцінка **«добре» (75 – 89 балів)** ставиться, коли студент: достатньо повно розкриває суть проблеми; здатен аналізувати наукову літературу, хоча іноді не виявляє у цьому критичності; використовує спеціальну термінологію, проте не завжди обґрунтовано та доцільно; вміє порівнювати різні думки, підтримувати власну точку зору й ілюструвати теоретичні положення прикладами і результатами спостережень; володіє багатим словниковим запасом; допускає кілька неточностей у формулюванні висновків і узагальнень; мають місце окремі мовні помилки.

У виконаному мистецькому творі виявляється оригінальність у деяких аспектах задуму; проявляється творчий підхід до композиційного оформлення; чітко видно вміння працювати з художніми засобами виразності та технікою виконання; оформлення твору відповідає вимогам.

У пояснювальній записці зміст повністю відповідає темі роботи та сюжетному розвитку твору; добре розкрито авторську ідею і професійно представлена композиція твору; належно обґрунтовано вибір художніх засобів і технологій виконання; дотримано норм наукової культури, грамотності тексту та вимог до оформлення; використано всі необхідні джерела; висновки чітко обґрунтовані; ілюстративний матеріал систематизований і логічно пов'язаний із текстом; робота оформлена відповідно до вимог.

Оцінка **«задовільно» (60 – 74 балів)** ставиться, коли студент недостатньо глибоко розкриває тему роботи; рідко використовує спеціальну наукову термінологію, допускаючи помилки в її застосуванні; не завжди демонструє самостійність у оцінці наукових фактів чи спостережень; наводить мало прикладів, допускає помилки в висновках і узагальненнях; викладає матеріал несистемно, порушуючи логічну послідовність, не забезпечуючи композиційної єдності роботи; має помилки в мовному оформленні тексту; фрагментарно вирішує поставлені завдання; список використаної літератури неповний і не завжди критично оброблений.

Щодо виконаного твору: задум є тривіальним; композиційне рішення недостатньо творчо розвинене; рівень володіння художніми засобами виразності достатній; технічне виконання зображувального матеріалу середнє; оформлення твору не зовсім відповідає вимогам.

У теоретичній частині пояснювальної записки зміст відповідає темі роботи, але розкриття авторської ідеї є неповним; композиційне рішення виразне в середній мірі; обґрунтування вибору художніх засобів, технік та технологій роботи достатнє; не повністю дотримано норм наукової культури, вимог до оформлення тексту; джерельна база використана неповноцінно; висновки сформульовані

недостатньо обґрунтовано; подання і оформлення ілюстративного матеріалу потребує покращення.

Оцінка «незадовільно» (0 – 59 балів) ставиться, коли студент не розуміє суті досліджуваної проблеми та її основних складових; не послуговується спеціальною термінологією; не застосовує теоретичні знання для розв'язання поставлених завдань; не здатен систематизувати і узагальнити матеріал; не може обґрунтувати свою думку; допускає помилки; викладає свої думки непослідовно.

Художній твір (практична частина курсової роботи) характеризується невдалим задумом; невідповідністю темі; відсутністю творчого підходу втілення задуму; дуже низьким рівнем володіння засобами художньої виразності, композиційною грамотністю та технікою роботи з художнім матеріалом; неналежним оформленням твору.

У пояснювальній записці зміст не відповідає темі роботи; неправильне визначення понятійного апарату; недостатній рівень складності та повноти розкриття теми; тривіальний підхід до методики та технології виконання роботи; значні порушення норм наукової культури, грамоти написання тексту та вимог до оформлення; неякісне використання або ігнорування основних джерел; висновки не відповідають завданням роботи; відсутність ілюстративного матеріалу або невірно прив'язаний до суті теми.

Отримані бали переводяться у національну шкалу та шкалу ECTS за наведеною таблицею.

Шкала оцінювання університету (в балах)	Національна шкала оцінювання	Шкала ECTS	
		Сумарна оцінка (в балах)	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	90 – 100	A
75 – 89	«добре»	82 – 89	B
		75 – 81	C
60 – 74	«задовільно»	67 – 74	D
		60 – 66	E
0 – 59	«незадовільно»	35 – 59	FX
		0 – 34	F

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні :

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Національний стандарт України. Вид. офіційне. [Уведено вперше : чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 17 с.
2. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка [Затверджено вченою радою ДДПУ ім. Івана Франка, протокол № 16 від 09.12.2015р.]. Дрогобич : ДДПУ ім. Івана Франка, 2015. 40 с.
3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України № 725 від 24.05.2019. Київ, 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/023-Obrazotv.mist.dekorat.mist.restavr-bakalavr.28.07.pdf>
4. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 1993. 272 с.
5. Бірюков М.Ю. Техніка графіки. Луганськ : СПД Рєзніков В., 2008. 88 с.
6. Жердзицький В.Є. Живопис. Техніка і технологія. Харків : Колорит, 2006. 327 с.
7. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ : Либідь, 2005. 280 с.
8. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.
9. Кириченко А.М. Український народний декоративний розпис. Київ : ЗнанняПрес, 2006. 228 с.
10. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін. ; за ред.

- І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с
11. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посібник для студ. ф-ту культури та мистецтв / ред Р. Крохмальний та ін. Львів : ЛНУ, 2013. 310 с.
12. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Художня графіка. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.
13. Савчин Г.В. Методичні рекомендації до виконання і захисту курсових робіт з образотворчого та декоративного мистецтва для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2018. 40 с.
14. Савчин Г.В., Ясеницька Ж.В. Композиція. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2013. 62 с.
15. Селівачов М. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Ред. вісн. «АНТ», 2005. 399 с.
16. Сидор М.Б. Рисунок : Малювання голови людини. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2016. 116 с.
17. Сидор М. Б. Рисунок : Частина 1. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2017. 132 с.
18. Сидор М.Б. Техніки і технології монументального мистецтва. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2018. 88 с.
19. Туманов І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: теоретико-методологічні основи комплексного навчання. Львів : Аверс, 2010. 496 с.
20. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва. Луцьк : ЛДТУ, 2003. 160 с.
21. Христенко В.Є. Техніки авторського друку : офорт, літографія, дереворит та лінорит, шовкотрафаретний друк. Харків : Колорит, 2004. 83 с. : іл.

22. Яремків М. Композиція : творчі основи зображення. Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. 112 с.

Допоміжні:

23. Гурська А.С. Мова та грамати́ка українського орнаменту. Київ : Альтернативи, 2003. 144 с.
24. Коляденко Г.І. Анатомія людини : 6-е вид. Київ : Либідь, 2014. 384 с. : іл.
25. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення). Київ : Каравела, 2004. 304 с.
26. Мірчук З., Мірчук М. Анатомія людини. Дрогобич : Вимір, 2007. 40 с.
27. Музика Ф.В., Гриньків М.Я., Куцериб Т.М. Анатомія людини. Львів : ЛДУФК, 2014. 360 с.
28. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. 216 с.
29. Сидор М.Б. Вивчення формату як засобу творчого вирішення зображень. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2009. 48 с.
30. Сидор М.Б. Скульптура та пластична анатомія. Дрогобич : НВЦ «Каменярь», 2002. 60 с.
31. Сидор М.Б., Федів М. Й., Ясеницька Ж. В. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. Словник термінів. Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. Івана Франка, 2006. 78 с.
32. Gottfried Bammes. Der nackte Mensch / Баммес Г. Анатомія людини ; нім. мовою. Dresden : VEB Verlag der Kunst, 1982. 474 s.

ДОДАТКИ

Додаток А

Титульна сторінка курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

ВІДТВОРЕННЯ РІЗДВЯНИХ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЗАСОБАМИ ЛІНОГРАВІЮРИ

Курсова робота
з образотворчого та декоративного мистецтва
за 3 семестр 2024-2025 н.р.
студентки групи Оз-2325Б
заочної форми навчання
факультету початкової освіти та мистецтва
Штуки Вікторії Василівни

Науковий керівник –
старший викладач
Савчин Галина Віталіївна

1. Допущено до захисту

_____	Науковий керівник	_____	_____
дата		підпис	прізвище, ім'я

2. Оцінка захисту _____

_____	Члени комісії	_____	_____
дата		підпис	прізвище, ім'я
		_____	_____
		підпис	прізвище, ім'я
		_____	_____
		підпис	прізвище, ім'я

Дрогобич, 2025

Додаток Б
Приклад оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Назва розділу	6
1.1. Назва підрозділу	6
1.2. Назва підрозділу	8
1.3. Назва підрозділу	10
Розділ 2. Назва розділу	12
2.1. Назва підрозділу	13
2.1.1. <i>Назва пункту</i>	13
2.1.2. <i>Назва пункту</i>	14
2.2. Назва підрозділу	15
2.2.1. <i>Назва пункту</i>	15
2.2.2. <i>Назва пункту</i>	17
2.3. Назва підрозділу	18
2.3.1. <i>Назва пункту</i>	18
2.3.1.1. <i>Назва підпункту</i>	18
2.3.1.2. <i>Назва підпункту</i>	19
2.3.2. <i>Назва пункту</i>	20
2.3.3. <i>Назва пункту</i>	21
Висновки	24
Список використаних джерел	27
Додатки	30

Примітка: «Розділ 1» подано лише з підрозділами.

«Розділ 2» подано з підрозділами та пунктами. У пункті 2.3.1
включено підпункти – 2.3.1.1 та 2.3.1.2.

Додаток В
Зразок оформлення сторінки із заголовками розділу,
його підрозділів, пунктів

РОЗДІЛ 1.
НАЗВА ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

1.1. Назва першого підрозділу першого розділу

Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу. Текст підрозділу.

1.1.1. Назва першого пункту першого підрозділу першого розділу. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту.

1.1.2. Назва другого пункту першого підрозділу першого розділу. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту.

1.2. Назва другого підрозділу першого розділу

1.2.1. Назва першого пункту другого підрозділу першого розділу. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту.

1.2.2. Назва другого пункту другого підрозділу першого розділу. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту.

1.2.3. Назва третього пункту другого підрозділу першого розділу. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту. Текст пункту.

Примітка: «Розділ 2» починатиметься з нової сторінки, а всі його підрозділи, пункти та підпункти йтимуть за зразком «Розділу 1».

Додаток Г

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел

(Згідно з положеннями ДСТУ 8302:2015)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Жердзицький В. Є. Живопис. Техніка і технологія : навч. посібн. Харків, 2006. 327 с. 2. Коляденко Г. І. Анатомія людини : підручн. 6-е вид. Київ, 2014. 384 с. 3. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія) : монографія. Київ, 2005. 399 с. 4. Сидор М. Б. Рисунок. Частина 1 : тексти лекцій до розділу «Художньо-образна мова рисунку». Дрогобич, 2017. 132 с.
Два автори	1. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ ст. У пошуках «великого стилю» : книга-альбом. Київ, 2005. 280 с. 2. Орел Л., Стогнота Л. Народне мистецтво України на межі тисячоліть : колект. монографія. Київ, 2007. 248 с. 3. Савчин Г. В., Ясеницька Ж. В. Композиція : навч. посібн. Дрогобич, 2013. 62 с.
Три автори	1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посібн. Львів, 1993. 272 с. 2. Музика Ф. В., Гриньків М. Я., Куперіб Т. М. Анатомія людини : навч. посібн. Львів, 2014. 360 с.
Чотири автори	1. Народна архітектура Українських Карпат : колект. монографія / Ю. Г. Гошко, Т. П. Кіщук, І. Р. Могитич, П. М. Федака. Київ, 1987. 272 с. 2. Формування ресурсів для виробництва продукції : наук. вид-ня / В. В. Вітвіцький, М. Ф. Кисляченко, І. В. Лобов, А. А. Нечипорук. Київ, 2006. 106 с.
П'ять і більше авторів	1. Духовні цінності українського народу / С. М. Возняк, В. І. Кононенко, В. В. Луць та ін. Київ – Івано-Франківськ, 1999. 294 с. 2. Українські символи : колект. Монографія / М. Дмитренко, Л. Іваннікова, Г. Лозко та ін. Київ, 1994. 140 с. 3. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посібн. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін. Київ, 2005. 115 с.
Без автора: редактор	1. Мірча Еліаде як класик світового релігієзнавства : збірник наук. статей / наук. ред. : Л. Филипович, В. Хромець. Київ, 2007. 192 с. 2. Музеї народного мистецтва та національна культура : збірник наук. праць / ред. М. Селівачов. Київ : Златограф, 2006. 268 с. 3. Материалы и техника рисунка : учеб. пособие. 2-е изд. / ред. В. А. Королев. Москва, 1987. 97 с.
укладач	1. Воскресіння мертвих : українська драма : антологія / упоряд., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук. Київ, 2007. 638 с. 2. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : збірник наук. праць / наук. ред. Кащенко В. та ін. Чернівці, 2007. 310 с.
переклад	1. Каюа Р. Людина та сакральне / пер. з фр. А. В. Усика ; за виданням : Roger Caillois. L'homme et le sacré. Київ, 2003. 256 с. 2. Бергсон А. Творческая эволюция / пер. с фр. В. А. Флеровой ; предисл. И. Блауберг. Москва, 2006. 380 с. 3. Рид У. Фигура. Методика рисования и построения : учеб. пособие / пер. с англ. Минск, 2000. 144 с.

Багатотомний документ: загалом	1. Історія українського мистецтва : в 6 т. / АН Української РСР. Київ : УРЕ, 1966–1970. 2. Реабілітовані історією. Житомирська область : у 7 т. / ред. колегія : Тронько П. Т. (голова) та ін. Житомир, 2006.
окремий том	1. Історія українського мистецтва : у 5 т. / гол. ред. Г. Скрипник ; НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2007. Т. 5 : Мистецтво XX століття. 2007. 1048 с. 2. Мартирологія українських церков : у 4 т. Торонто ; Балтимор, 1985. Т. 1 / упоряд. і ред. : О. Зінкевич, О. Воронин. 1987. 1207 с. 3. Українське мистецтво : навч. посібн. : у 3 ч. / Д. П. Кривавич, В. А. Овсійчук С. О. Черепанова. Львів, 2003. Ч. 3. 2005. 286 с. 4. Франко І. Зібрання творів : у 50-ти т. / АН УРСР. Ін-т літ-ри ; ред. кол. : Є. Кирилюк (голов. ред.) та ін. Київ : Наукова думка, 1976–1986. Т. 31 : Літературно-критичні праці (1897–1899) / уклад. Ф. Лось. 1981. 596 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Українське сакральне мистецтво : традиції, сучасність, перспективи : матеріали Міжн. наук. конф. (Львів, 4–5 травня 1993 р.). Львів, 1994. 166 с. 2. Християнська сакральна традиція : матеріали IV Міжн. наук. конф. (Львів, 24–25 листопада 2011 р.) / в. о. голов. ред. о. Н. Лозинський. Львів, 2011. 159 с.
Словники	1. Декоративно-ужиткове мистецтво : словник : у 2 т. / ред. Я. П. Запаско. Львів, 2000. Т. 1 : А–К. 366 с. ; Т. 2 : Л–Я. 399 с. 2. Європейський Союз : словник-довідник. 2-ге вид., оновл. / упоряд. М. Марченко. Київ, 2006. 138 с. 3. Тимошенко З. І., Тимошенко О. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основних термінів і понять з організації навч. процесу у вищих навчальних закладах. Київ, 2007. 57 с. 4. Словник українського сакрального мистецтва / Авт. : М. Станкевич, С. Боньковська, Р. Василик та ін. Львів, 2006. 288 с.
Каталоги	1. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / авт.-упоряд. М. Зобків та ін. Львів, 2003. 160 с. 2. Горницкая И., Ткачук Л. Каталог растений для работ по фитодизайну. Донецк, 2005. 228 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Закон України про рекламу (за станом на 25 січня 2000 р.) // Верховна Рада України. Київ : Парламентське видавництво, 2000. 20 с. 2. Цивільний кодекс України. № 435-15. Редакція від 15.12.2017, підстава 2147а-19. Київ, 2017.
Стандарти	1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Видання офіційне. [Уведено вперше : чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 17 с. 2. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення. Видання офіційне. [Чинний від 2017-07-01]. Київ, 2016. 25 с.
Дисертації	1. Гончаренко А. О. Трансформації розвитку української скульптури (в контексті культурно-мистецьких процесів 1990-х – 2000-х рр.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Харків, 2015. 223 с. 2. Гошовський Р. М. Декоративно-семантичні чинники сакралізації культових об'єктів українців XVI – початку XX століть (Онтологія. Типологія. Художні засоби) : дис. ... кандидата мистецтвознавства : 26.00.01. Івано-Франківськ, 2015. 223 с. 3. Петров П. П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02. Київ, 2005. 276 с.

Автореферати дисертацій	1. Алфьорова З. І. Візуальне мистецтво кінця XX – початку XXI століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури». Харків, 2008. 43 с. 2. Пригода Т. М. Феномен пластичного в культурі : естетичний та філософський аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук. : спец. 09.00.08 «Естетика». Київ, 2001. 18 с. 3. Гаврилов В. А. Пластические новации в скульптуре XX века : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. искусствоведения : спец. 17.00.09 «Теория и история искусства». Санкт-Петербург, 2004. 18 с.
Частина документа: стаття з матеріалів конференцій	1. Балаклицький М. Феномен «нової релігійності». <i>Людина, наука, техніка в новому тисячолітті</i> : матеріали V Міжн. наук.-практ. конф. (Харків, 27–28 квітня 2004 р.). Харків, 2004. С. 47–48. 2. Поварьонкіна К. Іконографічні модифікації в українському релігійному малярстві під впливом греко-католицизму. <i>Михайло Фіголь : життя і творчість (на пошанування 80-ї річниці від дня народження)</i> : матеріали Міжн. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 18–19 жовтня 2007 р.). Івано-Франківськ, 2007. Кн. 1. С. 225–234. 3. Сидор М. Галицькі придорожні каплиці як елемент традиційної культури українців та проблема їх дослідження в українознавстві. <i>Етнос. Культура. Нація</i> : матеріали II Міжн. наук.-практ. конф. (Дрогобич, 27–28 жовтня 2000 р.). Дрогобич, 2001. С. 170–175.
стаття зі збірника	1. Будяк В. Кітч і кемп : спільне й відмінне проявів у моді. <i>Вісник ЛНАМ: збірник наук. праць</i>. Львів, 2012. Вип. 23. С. 42–47. 2. Галета О. Особливості класифікації скульптури в контексті вивчення малих архітектурних форм. <i>Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство</i>. Івано-Франківськ, 2012. Вип. 24–25. С. 95–100. 3. Гнатюк Л. Р. Поняття «образ» та «ікона» зі східнохристиянської перспективи. <i>Вісник ХДАДМ</i>. Харків, 2011. № 4. С. 91–95. 4. Кузенко П. Я. Українське меморіалознавство : Історія та сучасність. <i>Художня культура. Актуальні проблеми</i>. 2008. Вип. 5. С. 581–591.
стаття з журналу	1. Гаврилюк Т. Незбагненне і непояснюване : Священне як елемент людського світогляду. <i>Людина і світ</i> : щомісячний наук.-попул. релігієзнавчий журнал. 2003. № 3 (501). С. 51–54. 2. Зазуляк Т. Мистецтво витинанки : творимо декоративну композицію. <i>Мистецтво та освіта</i>. 2017. № 4. С. 33–39. 3. Лупій С. Меморіальна скульптура Львова доби класицизму. <i>Київська старовина</i> : історико-філологічний журнал. 2004. № 3. С. 161–167.
стаття з газети	1. Дротенко В. 25-літній ювілей кафедри культурології та мистецької освіти. <i>Франківець</i>. 27 листопада 2017 р. № 10 (255). С. 4–5. 2. Дубогай О. Д. Щоденник здоров'я школяра. <i>Валеологія</i>. 1999. №7. Квітень. С. 2–6.
Електронні ресурси	1. Десятерик Д. Олександр Сухоліт : «У будь-якому випадку в центрі скульптури повинна стояти людина» [Електронний ресурс] // Сумно : спільнота блогів про культуру (19.03.2009). URL : http://sumno.com/article/systema-suholita-intervyu/ 2. Петрук Р. Сумнів є основою руху вперед [Електронний ресурс] // Art Ukraine. 2008. № 2. Березень. URL : http://artukraine.com/ua/archive/20/ 3. Сердюк В. Михайло Дзіндра : скульптор, який подарував Львову все [Електронний ресурс] // ZAXID.NET. (26.07.2008). URL : http://zaxid.net/news/showNews.do?dzindra_skulptor_yakiy_podaruvav_lvovu_vse&objectId=1059560

Додаток Е

РЕЦЕНЗІЯ

на курсову роботу з _____
на тему _____

студента _____

групи _____ денної/заочної форми навчання факультету початкової освіти та мистецтва

	Критерії оцінювання (потрібне підкреслити)	Можливі бали	Бали рецензента
I	Вступна частина	0-5	
	1. Актуальність роботи розкрита: (не)повною, (не)достатньою мірою, нерозкрита	0-5	
	2. Мета і завдання дослідження поставлені і визначені: (не)правильно, (не)чітко, (не) відповідають темі дослідження	0-5	
	3. Об'єкт, предмет дослідження (не) виділено, (не)правильно	0-5	
II	Зміст роботи та узагальнення її результатів	0-5	
	1. Зміст роботи: (не) відповідає повністю (частково) темі, меті і завданням роботи	0-5	
	2. Тема роботи розкрита: повністю, частково, поверхнево, в основному, нерозкрита	0-5	
	3. Усі питання висвітлені: повністю, (не)достатньо, частково, поверхнево. Питання у розділі (параграфі) _____ висвітлені (не)правильно, (не)висвітлені	0-5	
	4. Висновки: самостійно (не) зроблені висновки (узагальнення) до кожного розділу (параграфу); загальні висновки (не)чіткі, (не)грунтовні, поверхневі, відсутні, (не) відповідають меті та завданням роботи загалом; відображають повністю, частково основні результати дослідження	0-10	
	5. Опрацювання літературних джерел: літературні джерела підібрані та опрацьовані у (не)достатній кількості; відповідають темі, меті і завданням дослідження (не)повною мірою, (не) відповідають загалом	0-10	
III	6. Наявні (відсутні) елементи творчого пошуку; результати аналізу (не) представлено наочно (таблиці, графіки, діаграми, рисунки, малюнки, ескізи, схеми, креслення, інструкційні (технологічні) картки тощо _____ Позитивні сторони: _____ _____ Недоліки: _____ _____	0-10	
	Стиль написання і оформлення роботи	0-5	
	1. Матеріал викладено з (не)дотриманням стилю: у (не)логічній послідовності, (не)системно, (не)змістовно, сумбурно, у вигляді реферативного опису	0-5	
	2. Оформлення роботи повністю (не) відповідає, частково (не) відповідає вимогам щодо оформлення; допущені недоліки в оформленні: (не)акуратність, технічні огріхи, граматичні чи стилістичні помилки, відсутні (неправильні) посилання на літературні джерела; (не) допущено помилки в оформленні бібліографічного опису	0-5	
	Курсова робота (не) допускається до захисту	0-70	
IV	Захист курсової роботи Під час захисту: студент виявив добрі, (не)достатні, фрагментарні знання з питань, що розглядалися у роботі; (не) вмів пов'язати теоретичні положення теми з практикою, (не) сформулював узагальнення, висновки; відповідав на поставлені запитання (не)правильно, (не)чітко, (не)впевнено	0-30	
VI	Загальна оцінка за курсову роботу За результатами виконання, оформлення і захисту курсової роботи курсова робота захищена студенткою з оцінкою “_____”	0-100	

Науковий керівник _____ (_____)

Електронне навчально-методичне видання

Методичні рекомендації до виконання і захисту курсових робіт з образотворчого та декоративного мистецтва

Укладачі: Галина Савчин,
Михайло Сидор,
Жанна Ясеницька

**Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка**

Редактор
Ірина Невмержицька
Технічний редактор
Ірина Артимко

Здано до набору 08.05.2025 р. Формат 60х90/16. Гарнітура Times. Ум. друк.
арк. 2,15. Зам. 39.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. (Свідоцтво
про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від
01.07.2016 р.). 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24, к. 203.